

Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont

✉ 8226 Alsóörs, Endrődi Sándor utca 18.

☎/Fax: 87/447-167

E-mail: iskola@refalsoors.hu

OM azonosító: 201670

PEDAGÓGIAI PROGRAM

„Nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” (Róm. 9,16)

2013

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ.....	4
NEVELÉSI PROGRAM	11
I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	17
I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink.....	17
I.2. Célok, feladatok:	18
I.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:.....	19
II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	20
III. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	23
1. Alapfogalmak	23
2. Az egészségnevelés célja:	23
3. Az egészségnevelés alapelvei:.....	23
4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:	23
5. Az egészségnevelés szinterei.....	25
6. Mindennapos testmozgás	26
7. Segítő kapcsolatok, partnerek.....	28
IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	28
V. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	31
VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	34
VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	38
VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái...40	
IX. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	41
X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	42
XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	43
HELYI TANTERV	46
1. A választott kerettanterv megnevezése.....	46
2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása.....	52
3. A 2013/2014 tanévtől kezdődően felmenő rendszerben kivezetésre kerülő helyi tanterv óratervei	54
4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	56
5. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	57
6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	63
7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	63
8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	64
9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	74

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	75
11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	76
12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	78
13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	78
14. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	81
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK-OKTATÁSÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	83
Záró rendelkezések	93
1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, ...	93
nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa.....	93
2. Legitimációs záradék	94
Mellékletek	94

BEVEZETŐ

Almáditól Badacsonyig terül el Balaton északi részén az a szemgyönyörködtető, lelket emelő partszakasz, amit „Balatoni Riviérának” nevezünk. Alsóörs a Somlyó-hegy lábára épült Árpádkori település. Elsőként 1200-as okleveleinkben említik. A hegy tereplépcsőiről lefelé, a part irányába terjeszkedett.

Ezen a csodálatos településen működik, nevel és oktat az Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont.

Endrődi Sándor (1860-1920) építette a parkban az első üdülővillát. Helyén tábla hirdeti a költő emlékét.

A XVIII. Század elejétől református, 1945-től római katolikus elemi népiskolából 1948-ban államosítás után összevont általános iskola a csopaki iskola fiókiskolájaként működött, majd 1953-ban a Járási Tanács VB. Művelődési Osztálya önálló igazgatási intézménnyé nevezte ki, Alsóörs, Lovas általános iskolájaként. A szülők sok társadalmi munkájával és a tanács anyagi támogatásával az iskolaépület több alkalommal bővítésre került.

1976-tól az iskola gyermektáboroztatással segítette az ország gyermekeinek üdültetését.

2002-ben sor került az iskola újjáépítésére, korszerű bútorzattal berendezve.

Az Endrődi Sándor Általános Iskolában 8 évfolyam és három napközis csoport működik. Az iskola szakmai ellátottsága 100 %-os.

2012 szeptemberétől az Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség a helyi önkormányzat kérésére újraindítja a református iskolai oktatást és nevelést. Az Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont közoktatási intézmény, működését Magyarország közoktatási törvényére és a Magyarországi Református Egyház közoktatási törvényére alapozza. Az intézmény fenntartója az Alsóörs-Lovasi Társegyházközség Presbitériuma (képviselőtestülete).

Iskolánk sajátossága a keresztyén szellemben való nevelés, mely keretén belül igyekszik megvalósítani mindazokat a célkitűzéseket, melyek a felnövekvő generáció egészséges testi-lelki-szellemi fejlődést hivatottak biztosítani. A mindenkori oktató-nevelő feladatokat sajátos feladatkörrel egészíti ki:

A kézilabda utánpótlás-központba az egész ország területéről történik a beiskolázás.

Az 1-2. osztályosok rendszeresen részt vesznek úszásoktatáson.

A művészeti nevelés során hangszeres oktatás folyik, valamint 2005-től újjáalakult a néptáncsoport. 2009-től színvonalas színjátszó csoport működik.

Az iskola egyházi fenntartásba vonásával egyidejűleg a gyerekek heti két alkalommal órarend szerinti felekezeti hitoktatásban és szabad vallásgyakorlásban részesülnek.

Az iskola világnézeti elkötelezettségének megfelelően a tanulóifjúság és a dolgozók istentiszteleti alkalmakon és egyházi rendezvényeken vesznek részt.

Az iskola keresztyéni kötelességének tartja a tanulók lelkipozását, melyet pszichopedagógia tanácsadással igyekszik biztosítani.

A felzárkóztatást, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőséget fejlesztőpedagógus és logopédus segíti.

Rendezvényeink az iskola keretein belül a község felnőtt lakosságának igényeit is kielégítik.

Rendszeresen látogatják tanulóink a megyeszékhely színházi előadásait.

Tanulóinkat évente iskolai közös kiránduláson és osztálykiránduláson ismertetjük meg hazánkkal.

Az önkormányzat ingyenes tankönyvekkel és beiskolázási támogatással segíti a tanulókat. A tanulók továbbtanulási eredményei jók. Közel 80 %-a érettségit adó iskolában folytatja tanulmányait.

Tárgyi feltételek

A 2002-ben felújított iskola korszerű bútorokkal lett berendezve. A szakmai anyagok és audiovizuális eszközök a kor követelményeinek színvonalának megfelelnek.

Minden tanteremben színes tv, video-lejátszó és írásvetítő van.

A 2004-2005-ös tanévben korszerűsítettük számítógépes parkunkat. Pályázati és szülői segítséggel projektort, videokamerát, digitális fényképezőgépet, valamint DVD-lejátszót vásároltunk.

Iskolánk udvarán a tanulók szabadidejének eltöltését fajták segítik. Sportudvarunkat 2005-ben újították fel.

2012-től átépítéssel szállásférőhely bővítésre került sor.

Iskolánk Isten iránti tiszteletra és a felebaráti szeretetre tanít a Biblia erkölcsiségét képviselve. Az iskolában folyó nevelő és oktató munkát így a türelem, szeretet, odafigyelés, elfogadás, következetesség, megértés, tolerancia jellemzi.

A keresztyén pedagógia legfontosabb eleme a személyközpontúság, a gyermekközpontúság. Pedagógiai programunk kulcsszavai: keresztyén életelvek gyakorlása, a magyar történelmi hagyományok megismertetése, tisztelete és ápolása, valamint hazafiasságra és fegyelmezett munkára való nevelés.

A tanulók családi légkörben töltik a napjaikat, együtt tanulnak, játszanak, étkeznek.

Az iskola minden kisdiaák előtt nyitva áll. Nem feltétel a református valláshoz való tartozás, az ökumené szelleme jellemzi iskolánkat.

ALAPÍTÓ OKIRAT

Az Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség az Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont mint oktatási intézménynek az Alapító Okiratát az alábbiak szerint állapítja meg

ALAPÍTÓ OKIRAT

Az intézmény neve

Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont

Az intézmény székhelye

8226 Alsóörs, Endrődi u.18

Az intézmény alapítója és fenntartója

Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség
székhelye: 8226 Alsóörs, Templom u.14.

Alapító határozat: 15/2012. számú presbitériumi határozat.

Az Alapító Okirat kelte: 2012. május 17.

Az iskola OM azonosítója: 201670

Az alapító okirat módosításának időpontja: 2013. január 28.

Felügyeleti szerve

Fenntartói felügyelet: Alsóörs - Lovasi Református Társegyházközség presbitériuma

Törvényességi felügyelet: Veszprém Megyei Kormányhivatal

8200 Veszprém, Megyeház tér1.

Működési területe

Alsóörs-Lovas és Magyarország közigazgatási területe

Az intézmény jogállása, típusa

Önálló jogi személyiségű, egyházközségi fenntartású közoktatási intézmény.

Az intézmény képvisellete

Az iskolát a fenntartó által meghatározott időre megbízott igazgató képviseli, aki az ügyek meghatározott körére eseti jelleggel, illetve általánosan a képviselleti jogát átruházhatja a fenntartó egyidejű tájékoztatásával.

Az igazgató kinevezésének rendje

Az igazgató kinevezéséről és megbízásáról a nevelőtestület véleményének kikérésével az Alsóörs - Lovasi Református Társegyházközség Presbitériuma dönt. Az igazgató kinevezése és megbízása a közoktatási törvény és a Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye alapján történik. Az igazgató megbízása a nevelőtestület véleményének kikérése után meghosszabbítható. Az igazgató felett az egyéb munkáltatói jogkört a Presbitérium elnöke gyakorolja. Az igazgató az SZMSZ-ben és a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint gyakorolja a munkáltatói jogkörét.

Az intézmény feladata

9.1. Alaptevékenység:

- Az alaptevékenység fő TEÁOR kódja:

8520 Alapfokú oktatás

Az általános iskolában a tanuló az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészül a középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Az iskola feladata, hogy tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és nemzet hűségese és áldozatkész polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni.

Református tanulóit a Szentírás és a református hitvallások alapján az egyház hitvalló, a krisztusi szeretetparancs szerint élő, szolgálatkész tagjaivá kívánja nevelni. Az intézmény a mindenkor érvényben lévő pedagógiai program alapján végzi nevelő- oktató munkáját.

- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4 évfolyam)
- Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5–8. évfolyam)
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5–8. évfolyam)
- A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskola nevelése-oktatása
- Konduktív gyógypedagógiai ellátás: különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása (különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékosok, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.
  - További feladatként látja el a nevelési tanácsadó által diagnosztizált beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel vagy annak veszélyeztettségével küzdő gyermekek, tanulók preventív ellátását, egyéni vagy kiscsoportos foglalkoztatását, felzárkóztatást vagy fejlesztő foglalkoztatását.
  - Logopédiai ellátás keretében beszédindítás, beszédhiba javítás, nyelvi kommunikációs zavarok javítását látja el.
  - Mozgásfejlesztés konduktív pedagógiai ellátással.

- A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének növelése, intézményi integrációjuk elősegítése
- 11/1994. (VI.8.) MKM. Rendelet 39/D §.-a alapján képességkibontakoztató felkészítés
- 11/1994. (VI.8.) MKM. Rendelet 39/E §.-a alapján integrációs felkészítés

A neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységek

- Általános iskolai napközi otthoni nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése
- Általános iskolai tanulószobai nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tanulószobai nevelése
- Iskolai intézményi étkeztetés
- Munkahelyi étkeztetés
- Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- Utánpótlás-nevelési tevékenységek támogatása
- Szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása
- Könyvtári szolgáltatások

Utánpótlás-nevelés támogatása:

Az iskolában külön megállapodás keretében a Veszprémi Kézilabda Akadémia kézilabda utánpótlás központja működik, amely Alsóörs Község Önkormányzata és a Diákok Egészségéért Veszprém Megye Kézilabda Sportjáért Közhasznú Alapítvány között 2012. március 12-én született.

Alaptevékenysége során felkészíti a központ tanulóit a Veszprémi Kézilabda Akadémiába való bejutásra.

A központ működése során tanulói igény esetén szállásférőhelyet biztosít.

9.2 Vállalkozási tevékenység

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat

Az iskola évfolyamainak száma

Az iskola 8 évfolyammal működik.

Az iskola keresztyén szellemű általános iskola.

Az intézmény feladatellátását szolgáló vagyon és a vagyon feletti rendelkezés joga

Az ingatlan helyrajzi száma: HRSZ. 549. 8226 Alsóörs, Endródi u.18

Az ingó vagyont az intézményi leltár tartalmazza.

Az épület és berendezéseinek tulajdonosa Alsóörs Község Önkormányzata.

Az intézmény rendelkezésére álló vagyontárgyakat a nevelő-oktató feladatok ellátásához szabadon használhatja, de nem idegenítheti el, illetve nem terhelheti meg azokat. Az ingatlan használatával kapcsolatos egyéb jogokat Alsóörs Község Önkormányzata és az Alsóörs – Lovasi Református Társegyházközség közötti megállapodás tartalmazza.

Az intézmény gazdálkodása

Az intézmény önálló gazdálkodású intézmény.

Az intézmény, a mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései, a Magyarországi Református Egyház gazdálkodására vonatkozó egyházi törvények, valamint a fenntartó által elfogadott költségvetés szerint köteles gazdálkodni. A gazdálkodásról, működésről fenntartójának köteles beszámolni, elszámolási kötelezettség terheli. Köteles negyedéves, féléves és éves beszámolókat készíteni. Az éves működési és költségvetési-gazdálkodási beszámolót a fenntartói Igazgatótanács felterjesztése alapján a fenntartó fogadja el. Az intézmény éves költségvetését, az igazgató terjeszti a fenntartói Igazgatótanács elé előzetes jóváhagyásra, melyet a fenntartói Igazgatótanács végleges döntésre a Presbitérium elé terjeszt.

13. Az intézménybe felvehető maximális gyermek-/tanulói létszám

A gyermekek/tanulók maximális száma összesen 216 fő

Alsóörs, 2013. január 28.

Az Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség nevében:

Kovács Endre
egyházközségi gondnok

Rásky Miklós
lelkipásztor

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranyknak.”
(Péld 3, 13-14)

A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.

Jézus Krisztus missziói parancsa: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelesekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát — elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat — megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.
- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helyállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban a **nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonyra teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Sola scriptura

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Istent nem lehet másképp megismerni, csak a kijelentésből. Annyit tudunk róla, amennyit önmagáról kijelentett. Ennek a kijelentésnek írott dokumentuma a teljes Szentírás, melyben az isteni kijelentés olvasható. Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy hitünk és életünk zsinórmértéke a Biblia. A református iskolát, tehát oktató tevékenységünket a Bibliához való igazodás határozza meg.

Nem csupán arról van szó, hogy a hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon beszélünk a Bibliáról, hanem mindig és mindenütt. Így elkerülhető az a veszély, hogy elválík egymástól a hit és a tudás.

Ezt a következő formában kívánjuk kivitelezni:

- a tanítási hetek áhítattal kezdődnek,
- a kötelező hittan- és egyházzenei óra beépül az órarendbe,
- megemlékezünk iskolai keretben vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről,
- a tanév csendesnappal kezdődik és végződik,
- komoly odafigyeléssel választjuk meg a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásaira tekintettel,
- a tantárgyak közül a magyar, a történelem, az ének tantervekben a bibliai ismeretek átadása is helyet kap,
- minden oktató tananyagot a Biblia mérlegére állítunk.

Sola gratia

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy életünk, üdvösségünk egyedül Isten Krisztusban nyújtott kegyelmének köszönhető. A magunk erejéből Őt meg nem ismerhetjük, életünk, munkánk neki köszönhető. Ilyen módon mindannyian kegyelemben részesülünk. Ez a tény iskolánk légkörének a meghatározója. A kegyelem azt is jelenti, hogy nem rászolgáltunk, mert akkor nem lenne kegyelem. Kegyelemre azért szorulunk, mert bűnösök vagyunk, s ebből az állapotból másképp nem szabadulhatunk (Róma 3,10-12).

Ezért iskolánk légkörére az alábbiak lesznek jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében,
- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk,
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,
- diákjaink előre megismerik a velük szemben áhított követelményeket,
- a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
- a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.

Sola fide

Reformátor atyáinkkal együtt valljuk, hogy Isten Krisztusban felkínált kegyelme csak hit által lehet a miénk. A keresztyén hit Isten ígéjének meghallásából fakad (Róma 10,17). Tudjuk, hogy a hit nem tanítható, egyedül Isten ajándéka. Munkánkat az alábbiak szerint végezzük:

- a nevelők magatartásukkal református keresztyénhez illő módon élnek és dolgoznak,
- beszédünkben Krisztus lelkülete árad,
- az istentiszteleti alkalmak látogatása a nevelők számára legyen magától értetődő,
- református tanulóink esetében arra törekszünk, hogy egyházunk hitvalló tagjaivá lehessenek,

- nem református tanulóinkat saját vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett református egyházunk értékeinek megbecsülésére neveljük,

Solus Christus

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Jézus Krisztus Isten egyetlen Igéje. Róla szól a Biblia, mint írott ige, róla beszélnek a sákramentumok. Ő az egyház feje és a világ Ura. Övé minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Általa juthatunk csak el Istenhez (Jn 14,6).

Iskolai tevékenységünkben a dicsőséges Úrhoz fordulhatunk. Református iskolánk feladata egyetlen mondatban összefoglalható: Krisztus követésére odaszánjuk magunkat.

Soli Deo Gloria

Hitvallásaink szerint minden Isten munkája, amiről eddig számot adtunk. Ezáltal iskolánkban:

- magunkat hálából szánjuk Krisztus követésére,
- mivel Isten minden megtett értünk, mi is mindent megteszünk érte,
- munkánkat nem a „kell” kényszere, hanem a „lehet” szabadsága határozza meg,
- elért eredményeinkért Istent dicsőítjük.

Küldetésnyilatkozatunk

Valljuk, hogy a gyermek Isten ajándéka, s úgy fogadjuk el, ahogyan az ajándékozó adta. Meg kell ismernünk egyéni adottságait, képességeit, lehetőségeit, korlátait, s ezek birtokában a Biblia tanítása szerint kell személyiségét fejleszteni.

2012-ben alapított 8 évfolyamos általános iskola vagyunk, amely ökumenikusan nyitott a más felekezetűek (történelmi egyházak hívei) felé.

Célunk: a család által ránk bízott gyermekekből – a szülőkkel együtt - jellemes, művelt keresztyén fiatalokat nevelni, akik megtalálják helyüket, életcéljukat az egyházban, a társadalomban.

A keresztyén nevelés életkoronként változik, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a hitbeli fejlődést, a korszerű pszicho-pedagógiai elméleteket, annak módszereit, eljárásait, eszközeit, melyekből az aktualitáshoz mérten válogat.

A legmegfelelőbb nevelési módszer az *igeszerűségbe* és *gyermekközpontúsága* gyökerezik. A *krisztusi tanítás* az evangélium és a gyermek ügyében történik.

A célok megvalósulása érdekében hisszük, hogy csak a keresztyén és minőségi szemlélet lehet iskolánk fejlesztésének alapja.

Számunkra a minőség fogalma a magas szintű nevelést - oktatást, munkafegyelmet, hitbeli elkötelezettséget, emberi kapcsolatokat, szervezethez való kötődést (gyülekezet, egyház, iskola, gyülekezet) jelenti.

Iskolánk a Magyarországi Református Egyház és a Református Pedagógiai Intézet irányelveit, küldetését követve európai szintű oktatással igyekszik szilárd alapműveltséget adni.

Felkészítjük tanulóinkat a továbbtanulásra érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően, így a hatékony pályaorientációt tartjuk szem előtt. Ennek érdekében tanulóink kommunikációs, lényegkiemelő, döntési, szabálykövető, problémamegoldó, valamint a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeit, mint kulcskompetenciákat fejlesztjük a kooperatív munka módszereinek kiterjesztésével és az ehhez szükséges ismeretek és attitűdök kifejlesztésével.

A tantárgyi lehetőségek keretein belül a közvetlen tanári irányítás helyett/mellett előtérbe helyezzük a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A tanulási, gondolkodási képességek és problémamegoldás fejlesztését a következő modern módszertani eszközök alkalmazásával kívánjuk megoldani: tanulásmódszertan (memóriafejlesztés, szövegértéses feladatok), kooperatív tanulás (csoportmunka, projektmódszer, közös problémamegoldás), dramatikus módszerek stb. A kompetencia alapú oktatás kiszélesítésének további indoka a saját eszköztanunkkal kapcsolódni a specifikus célok közül az élethosszig tartó tanulás módszerének megtanításához.

Az anyanyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv oktatása kiemelt helyen szerepel intézményünkben. A tehetséggondozást, a lassabban haladó tanulóink felzárkóztatását, a tanulási és kommunikációs technikák tanítását elengedhetetlen feladatnak tartjuk.

Arra törekszünk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, hitükben erős és állhatatos, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak.

Tanulóinkban kialakítjuk a problémafelismerő, az együttműködési, a döntési képességeket - ennek egyik eszköze lesz az iskolai diákpresbitérium/diákönkormányzat működtetése. Ez fontos szerepet fog vállalni a gyermekek érdekképviseletében, a szabadidő hasznos eltöltésében, hulladékgyűjtésben, kirándulások és iskolanapok szervezésében, lebonyolításában.

A tanórán kívüli tevékenységek széles körét kínáljuk (szakkörök: énekkar, néptánc, magyar, matematika, sport, biblia, ...)

Az ember eredeti rendeltetése *Istent képviselni a világban*. Az istenképűség ad méltóságot az embernek. De csak akkor képes eredeti rendeltetésének megfelelni, harmóniában élni a természettel, saját magával, Teremtőjével, ha kapcsolatban él Istennel. Az erkölcs Isten kijelentésén alapul, ezért abszolút és örökérvényű.

A keresztyén gyermeknevelés a krisztusi tanításból táplálkozik. Feladata és célja a személyközpontúság. Eszköze és módszere a példaadás. Példaképe maga Jézus krisztus. Cél az önállóan és kritikusan gondolkodó keresztyén értékrendű, művelt, önmagával és környezetével igényes fiatal nevelése, aki bátran és bölcsen néz szembe az élet örömeivel, a kihívásokkal és vállalni tudja a megpróbáltatásokkal szembeni megmérettetést.

A személyközpontú nevelés jelenti a gyermek és fiatal testi-lelki-szellemi épségének megőrzését, ápolását. Ahhoz azonban, hogy a gyermek és fiatal Jézus tanítását és példaértékű modelljét követni tudja, mindenekelőtt példamutató élethelyzetekkel szükséges szembetalálja magát. A keresztyén pedagógus abban különbözik másoktól, hogy nem csak kiváló szakmai tudással és jól megalapozott elméleti és pedagógiai stratégiát tud magáénak, hanem életvitele hiteles. Nem csak verbális és nonverbális viselkedésese példaértékű, hanem metakommunikációja is azt mutatja, hogy mindaz, amit tesz és cselekszik, belülről fakad. Lelkiismeretes pedagógus csak az lehet, aki a Szentlélek által nevel és oktat.

*„Neveld gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”
(Példabeszédek 22,6).*

Küldetésnyilatkozatunk tehát mindenkor a Krisztusi szeretetből fakadjon. Attitűdünk-magatartásunk példaértékű legyen a felnövekvő generáció számára, aki csak így ismerheti meg azt a szeretetet, amely Jézus Krisztusban eljött a világba.

A hívő pedagógus tulajdonságvonása kettős: elhivatottság és küldetéstudat. Mindez csak akkor válik hitelessé, ha szeretet, odaadás, türelem, következetesség, tolerancia és pedagógiai szakmai kompetencia által megalapozott.

Tanári Biblia-körökkel, egyház - iskola - szülői találkozókkal erősítjük munkatársaink és tanulóink hitbeli növekedését.

Munkatársainknak biztosítani kívánjuk a szakmai és keresztyén személyiségfejlesztő (ACSI) továbbképzéseket.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata kiterjed az iskola minden dolgozójára, kiváltképpen az iskolai lelkészre, a hitoktatókra, az ifjúságvédelmi felelősre és az osztályfőnökökre. Intézményünkben gyermek és felnőtt egyaránt egészséges, tiszta és esztétikus környezetben töltheti mindennapjait. Tevékenységünket küldetésnek és szolgálatnak tekintjük, amelyet a társadalmi, a fenntartói és a partneri igényeknek megfelelően végzünk. Arra törekszünk, hogy diákjaink tudásukkal, magatartásukkal becsületes magyar állampolgárokká váljanak, Istenhez és hazájukhoz hű emberek legyenek. Ezen munkálkodik az iskola tantestülete és valamennyi dolgozója.

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, továbbvigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

Kiemelt területek:

- **Kompetencia alapú oktatás**
- **A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrált oktatása**
- **Esélyegyenlőség érvényesítése**
- **Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása**

1.2. Célok, feladatok:

1. Korszerű, **keresztyén** természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
2. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
3. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára is.
4. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
5. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
6. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
7. Az IKT-eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-8 évfolyamig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

Célkitűzések:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.
- Újszerű tanulószervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése
- Digitális írástudás elterjesztése
- Önálló intézményi innováció megvalósítása, folyamatossá tétele

A kompetencia alapú oktatás implementációja

- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan.
- Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését, oktatását meghatározó célok és sikerkritériumok megfogalmazása. (HH; HHH; különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás megszervezése)

1.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, *tanulás-szervezési eljárások:*

- tevékenykedtetésre *épülő tanulás*szervezés,
- projektoktatás, *témahét, moduláris oktatás,*
- *az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz* alkalmazása.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az integrált nevelést segítő *sérülés specifikus fejlesztés*, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.

A nevelési-oktató feladatok aktuális **eljárásrendjét** minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A NAT szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése.
- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbözőségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása:
  - Legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként
  - Legalább egy témahét megszervezése tanévenként
  - Legalább egy moduláris oktatási program megvalósítása tanévenként
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.

- A hátrányos helyzetű és a különleges bánásmódot igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- Az intézmények közötti szakmai együttműködések, más referencia intézményekkel való együttműködések kialakítása. A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciain intézményi szolgáltatások végzése és igénybe vétele.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.
- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Községi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.
- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- Az értelem művelése
- Segítő életmódra nevelés
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

- a) Az értelem művelésénél fontos *a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.*
- b) A segítő életmódra nevelés *a keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott: **"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/**

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképeség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítség sokféle lehetőségét és módját.

Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c.) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni.

Mіндеzt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk:

- ,hogy minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át,
- ,hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- ,hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzon olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- ,hogy tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
- ,hogy elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- ,hogy lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- ,hogy kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- ,hogy jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- ,hogy a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek *önmagához*, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel a különleges bánásmódot igénylő tanulókat is - széleskörűen fejlessze.

Az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása.

Fő feladat:

- a tanulás iránti motiváció fejlesztése,
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása,
- a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.

III. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

(Egészségnevelési, egészségfejlesztési program)

1. Alapfogalmak

Mi az egészség?

- Testi, lelki, szociális jól-lét állapota, nem a betegség hiánya
- Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz
- Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek közt.
- Kitejedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkulturáltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az öngyógyítás feladatait, módszereit.

2. Az egészségnevelés célja:

Az egészség mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

3. Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoporthoz)

4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A./ Testi nevelés:

- személyi higiéné
- környezethigiéné
- környezetvédelem

- testnevelés- és sport – több mozgás
- egészséges táplálkozás
- balesetek megelőzése
- elsősegélynyújtás
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- biztonság igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B./ Pszichohigiénés nevelés:

a./ Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

b./ Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, éntudat
- dönteni tudás

c./ Deviancia megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d./ Érzelmi nevelés

- az életkorral járó pszichohigiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akarat erő fejlesztése

C./ Szociális higiénés nevelés:

a./ Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)

- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

5. Az egészségnevelés színterei

A./ Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyába megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

B./ Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A választott kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

C./ Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.

Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”,

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük az osztályfőnöki órákba. Ezeket, az osztályfőnöki órákat az iskolaorvos, illetve a védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember felkérésével vagy a rendőrség szakembere tartja.

D./ Egészségnevelés tanórán kívül

a. Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

b. Versenyekre való felkészítés

Ajánlott versenyek:

- Sport: kézilabda, labdarúgás, Atlétika
- Egészségvédelem: elsősegélynyújtó, drogprevenció- nap

A tanulók igényei szerint más sportágakban, egészség-és környezetvédelmi témákban is szervezünk, biztosítunk felkészülési lehetőséget.

A foglalkozások az iskola tornatermében, udvarán és szaktermeiben zajlanak délutánonként.

c. Részvétel megyei vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség- témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

A helyi Vöröskereszttel ápoltt jó kapcsolatok révén részt veszünk a Vértadások szervezésében, a mozgósításban.

d. Helyi kezdeményezések

Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

Ilyen témanapok a következők:

Diáksport-nap: egész napos rendezvény, sport, egészség, baleset megelőzés, Jeges -nap

Dohányzásmentes Világnap: filmvetítés, beszélgetés

A továbbiakban újabb témákban hívjuk fel diákjaink figyelmét: **2-3 jeles nap** (Egészségügyi Világnap, Nemzetközi Vöröskereszt Napja, Lelki Egészség Napja) kapcsán az ügy fontosságára.

Ennek lehetséges módjai:

- helyi rajzverseny és kiállítás (diákok által szervezeten)
- faliújság
- vers-, illetve novella pályázat
- felkért előadó
- helyi vetélkedő
- futóverseny stb.

D./ Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

a. Az iskola nem rendelkezik saját konyhával és ebédlővel. A helyi óvodai konyha szolgáltatásait vesszük igénybe. Az étkeztetést felügyelettel biztosítjuk.

b. Az iskola helyi éttermekkel kötött külön megállapodás alapján tudja biztosítani a rászoruló (liszt-, tej-, tojásérzékeny, diabéteszes) gyermekek étkeztetését.

6. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással,

célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A./ Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok
- Gyógytorna gyakorlatok
- Minden testnevelés óra – testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik)
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük első tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor)

B./ A mindennapos testedzés formái

A 2013/2014. tanévtől kezdődően - felmenő rendszerben - heti 5 testnevelés óra kerül bevezetésre.

Az átmeneti időszakban a mindennapi testnevelés megvalósítása az alábbiak szerint történik:

a. Az alsó tagozaton a heti testnevelés órák száma: 5
iskolai sportkörben való sportolás: heti 2 x 2óra

b. A felső tagozaton a heti testnevelés órák száma. 5
iskolai sportkörben való sportolás: heti 2x2 óra

c. Sportköri, ill. tömegsport órák lehetősége mindkét tagozaton mindennap biztosított
Sportköreinket az adott tanév elei igényfelmérés alapján szervezzük:

Lehetőségeink: kézilabda
Labdarúgás
Szivacskezilabda
Atlétika
Íjászat
Lovaglás

d. Szabadidő kibővítése

- a tornaterem használatának további lehetősége időbeosztás szerint
- udvari sportpályák használata stb.

e. A napközi otthoni szolgáltatásunkat igénybe vevő diákok a délutáni programjuk részeként tornatermi vagy udvari testnevelési foglalkozáson vesznek részt mindennap.

f. Úszásoktatás

Ingyenes úszásoktatás 1-8. osztályban a helyi tanterv alapján.

1-4. osztályban az iskola megszervezi az oktatást, biztosítva annak személyi feltételeit és a tanulók uszodába szállítását is.

5-8. osztályokban a helyi tantervnek megfelelően nyílt vízi úszásoktatás.

7. Segítő kapcsolatok, partnerek

- ifjúságvédelmi felelősök
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség,
- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok, családsegítők
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai
- Magyar Vöröskereszt helyi csoportja
- ANTSZ

IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréseért, használja fel.

Ahogy a személyiség fejlesztésénél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve. **"Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt."** /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. **Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon** (napközi, kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja, az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmessé válni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, ezt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesen, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, készítsük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.
- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei

a) Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a Nemzeti Összetartozás Napján (június 4-e), illetve a 8. osztályosok ballagásakor. Iskolánk református, egyházi jellegéből adódóan a tanévnyitó- és tanévzáró istentisztelet, valamint a Reformáció emléknappja (október 31.) is iskolai ünnepnap.

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat (mely az 1-8. évfolyamok küldötteiből áll) munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

c) Napközi otthon, tanulószoba. A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon. tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközis otthoni csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

- d) Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- e) Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- f) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A letehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- g) Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára. Ezeket a programokat csak akkor lehet a tanítási napok terhére megszervezni, ha részei a Pedagógiai programnak.
- h) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- i) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- j) Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- k) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- l) Hitéleti alkalmak: hétkezdő áhítatok, csendesnapok, istentiszteleti alkalmak (gyermek-istentiszteletek, családi istentiszteletek)

V. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. A pedagógusok feladatai

- A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános és az intézmény pedagógiai programja alapján módszereinek szabad megválasztásával tevékenykedik.
- Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a köznevelési törvény, pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a szaktanácsadó/szakértő ajánlásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
- Hivatásából eredő kötelessége, hogy végezze pedagógiai munkáját, fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és szervezett továbbképzés alkalmait. Tanártársaival, a szülőkkal és a tanulókkal való kapcsolattartása során érvényesüljenek a kulturált, pedagógiai hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- Egész tanévi munkáját megtervezi, amelyet a munkatervben meghatározott időpontig a munkaközösség-vezetőnek véleményezésre bemutat. Ezen tervezet kiegészítéssel, javítással több tanéven át is használható. Tanmenete alapján halad szaktárgyának tanításában. Kétheti óraszámnál nagyobb eltérését jelenti a munkaközösség-vezetőnek, azt a munkaközösség-vezetővel egyeztetve módosítja.
- Ellátja a nevelő-oktató munkával szoros kapcsolatban lévő feladatokat, különösen az alábbiakat: a tanítás előkészítése, írásbeli dolgozatok, feladatlapok, munkafüzetek javítása, ellenőrzése, szemléltető-, kísérleti- és munkaeszközök tanításra való előkészítése.
- Köteles tanítványai munkáját folyamatosan ellenőrizni. A félévi és év végi értékeléshez kellő számú, időben arányos eloszlású, különböző ellenőrzési módszereken alapuló érdemjeggyel értékelni, az érdemjegyeket legalább havonta az osztálynaplóba beírni. (Szöveges értékelés az érintett évfolyamokon.)
- A tanulók magatartásáról, neveltségi állapotáról folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököt.
- Ellátja a pedagógusi munkakörrel járó adminisztrációs munkát (haladási-, szakköri-, fejlesztési napló vezetése, stb.).
- A munkatervnek megfelelően végzi a felzárkóztató, fejlesztő feladatokat, valamint a tehetséggondozást.
- Részt vesz a szaktárgyának megfelelő munkaközösség(ek) és a nevelőtestület munkájában. E közösségek munkáját arányos, egyéni feladatok megoldásával segíti.
- Szaktárgyával kapcsolatban fogadó órákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknél. A tanulókkal kapcsolatos tapasztalatairól folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököket, rendkívüli esetben az igazgatót.
- Tevékenysége egészével elősegíti a nevelés-oktatás általános és helyi követelményeinek teljesítését.
- Szaktárgyától függetlenül kötelessége a hivatástudatra, a helyes magyar beszédre és írásra, és általában a kifejezőkészség javítására nevelés.

- Tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát.
- Követelje meg magától, munkatársaitól, tanulóitól a pontos, fegyelmezett munkát és magatartást.
- Kötelessége, hogy a tanulók kérdéseire, felvetéseire legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyyszerű, eligazító választ adjon.
- Köteles megjelenni az iskolai ünnepélyeken és a munkatervben rögzített, egész iskolát érintő rendezvényeken.
- Beosztás szerint ellátja az ügyeleti szolgálatot, helyettesítéseket és felügyeletet.
- Munkája során köteles ügyelni szűkebb környezete (folyosó, tanterem, gyakorlóhely) rendjére, tisztaságára, a tulajdon védelmére.
- Óvja tanítványai testi épségét, tevékenyen segítse az egészséges életmódra nevelést. Lásza el a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban előírt kötelezettségeit!

2. Az osztályfőnöki munka tartalma

I. Az osztályfőnöki munka feladatkörei:

Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
 Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
 Közvetlen nevelőmunka

II. Az osztályfőnöki foglalkozási tervek tartalma:

1. Helyzetelemzés, célok, feladatok
2. Tanulmányi kirándulás szervezése, tervezése
3. Óralátogatási terv
4. Szakköri, tanórán kívüli elfoglaltságok
5. Pályaválasztás
6. Gyermekvédelem
- Egészségi helyzet:
  - Túlkoros
  - Fáradékony
  - Szétszórt figyelmű
  - Hiperaktív
  - Beszédhibás
  - Gyenge látású
  - Betegségre hajlamos
  - Túl fejlett
- Testileg elmaradott a fejlődésben
7. Családdal való kapcsolatok, felmérések
- Család helyzete, szerkezete:
  - Elvált szülők, csonka család
  - Nagycsaládos
  - Veszélyeztetett
  - Munkanélküliséggel kapcsolatos problémák
  - Családlátogatások, szülői értekezletek, fogadó órák
8. A közművelődési intézményekkel való kapcsolat
9. Tervezett osztályprogramok
10. Feladatok, felelősi rendszer

11. Osztályfőnöki tematikák
Énképünk – milyen a harmonikus személyiség?
Egészségünk védelme
A családi élet harmóniája
Helyünk a társadalomban
Gyarapítsuk műveltségünket!
A szabadidő helyes eltöltéséről
Munkakultúránkról
Az ember és a természet harmonikus kapcsolódásáról
Hazánk és a nagyvilág
Jövőképünk

3. *Az osztályfőnök feladatai*

- Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét.
- Tanév elején elkészíti osztályfőnöki éves nevelési tervét, és így biztosítja nevelőmunkája tervszerűségét.
- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében irányító szerepet tölt be, együttműködve az osztály-diákbizottsággal, a diákkörökkel.
- Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal.
- A havi fogadónapokat, szülői értekezleteket és lehetséges családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, eleget tesz a rendeletekben foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek /érdemjegyek, hiányzások, fegyelmik, meghívók, értesítő/.
- Kellő információval rendelkezik ahhoz, hogy a szükséges esetekben alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról.
- Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri az osztályban tanító tanárok, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.
- Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket /mulasztás, törzslap, stb./, havonta ellenőrzi, szükség szerint kiegészíti az ellenőrzőbe írt jegyeket.
- Figyelemmel kíséri, kezdeményezi és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és - a meghatározott esetben - iskolán kívüli elfoglaltságait.
- A szülő kérésére egy-egy - de évente összesen három - napra távollmaradást engedélyezhet tanulóinak.
- Évente, tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai étellel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a Házirendet.
- A Házirendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmarasztalhatja tanulóit.

VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása

1. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

Az intézmény a *sajátos nevelési igényű tanulók köréből az alábbiak ellátását biztosítja:*

- a) **Mozgássérült** tanulók integrált nevelése, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátása, preventív foglalkoztatása.
- b) **Érzékszervi fogyatékos** (hallás- és látássérült) tanulók integrált nevelése, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátása, preventív foglalkoztatása.
- c) **Beszéd fogyatékos** tanulók integrált nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátása;
- d) **Tanulásban akadályozott**, (enyhe fokban értelmi sérült) gyermekek integrált nevelése-oktatása, pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátása;
- e) **Pszichés fejlődési zavarral** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) **küzdő** gyermekek, integrált nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátása.

Tárgyi feltételek:

Intézményünk akadálymentesített.

Személyi feltételek:

A gyermeket fogyatékoságának megfelelő gyógypedagógus, valamint utazó szakemberek segítik az iskolai munkájában.

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- órai differenciált foglalkozás,
- komplex képességfejlesztés,
- logopédiai terápia,
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér meglehetősen elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a **szubjektív tényezők**.

Biztosítani kell:

- a **különleges bánásmódot igénylő tanuló beilleszkedését és együttthaladását a többi tanulóval**, ez segíti a nyitottabb személyiség formálását,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által adott javaslatok beépítését az **egyéni fejlesztési tervekbe**,
- a **pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését**,
- a **fejlesztő szemlélet** érvényesítését, **dysfunkció-specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel**.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben részt vevő szakemberek **team-munkában** dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben**.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli.

Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

Ez a fajta tanulásszervezés az osztály valamennyi tagjának számára kedvező.

A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki és miben marad el társaitól.

Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép (nem különleges bánásmódot igénylő) gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, mert fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertessék az **osztálytársakkal** a dysfunkció mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit, a különbözőség fogalmát, a miben vagyok erős, miben vagyok gyengébb nézőpontjából. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a **különleges bánásmódot igénylő** tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

Együttműködés a szakemberekkel: az iskolánk a sajátos nevelési igényűnek, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés.

Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- szociálpedagógus alkalmazása

- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételeivel

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- mozgás- és játékterápiás csoportok
- viselkedés-, játékterápia
- családterápia
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználatlaltal.

3. A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos **tanulás-szervezési eljárások** alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projektmódszer

- tevékenységközpontú pedagógiák
Bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.
- Folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a vers- és prózamondó versenyeket.
- A központilag meghirdetett versenyeken túl iskolai keretek között folyamatosan megrendezzük a helyesírási, nyelvhelyességi versenyeket.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diákönkormányzati tevékenység, diákújság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projektmódszer alkalmazása.

VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákkörök

A tanulók közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. Az iskolában működő diákkörök fajtáit a házirend tartalmazza. A diákkörök saját tagjaik közül egy-egy képviselőt választanak az iskolai diákönkormányzat vezetőségébe.

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik. Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak egyetértési joga van a következő kérdésekben:

- **az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadása és módosítása**
- **a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor**
- **a házirend kialakításakor**
- **minden tanulókat érintő kérdésben**

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg.

Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkaterről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközgyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközgyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató felelős. A diákközgyűlés 1 tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 3 fő diákképviselőt választ.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) **teljes körűen térítésmentesen biztosítja.**

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés stb.) **maga dönt.**

VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési** programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg. Ez adhatja meg a **tartalmát** az együttműködésnek.

(A szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében a **kooperatív technikák** alkalmazása - szülői értekezlet.

Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás.

Nyilvánosság biztosítása a kompetencia alapú oktatásról.)

A) A szülő és az iskola együttműködésének formái:

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a **szülő** az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a **szülőnek** gyermeke helyes neveléséhez.

1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- aktív közreműködést a partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérésében
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2. Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- osztály szülői értekezletek (félévente legalább egy),
- fogadóórák,
- családlátogatások,
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepek egyéb rendezvények is.

Ezek a következők:

- tanévnyitó istentisztelet
- iskolai vers- és prózamondó versenyek,
- karácsonyi műsor,
- farsangi rendezvények,
- anyák napi műsorok,
- pedagógus napi műsorok,
- ballagási ünnepség,
- tanévzáró istentisztelet

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő- oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

B) A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmi, lehetőségei:

- kötelező tanítási órák,
- nem kötelező iskolai órák,
- szakköri foglalkozások,
- énekkari órák,
- közös kirándulások,
- klubdélutánok,
- közösen végzett hasznos munkák,
- sportversenyek, vetélkedők,
- diák fórumok,
- személyes megbeszélések,

A szülők közösségének képviselői szervei: osztály és iskolai SZMK választmányok.

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

IX. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.

Az iskola alkalmassági vizsgát jelöl ki a 7-8. osztályokban a kézilabda iránt érdeklődő tanulók részére. Az alkalmassági vizsgán a fizikai képességek speciális felmérése történik.

X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidőszámítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivaltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár – a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

I. Elsősegélynyújtást oktató pedagógusok továbbképzése

A továbbképzés célja:

hogy az oktatási intézményekben legyenek olyan pedagógusok, akik az elsősegély-nyújtási és/vagy baleset-megelőzési ismereteket oktatják, a veszélyhelyzeteket felismerik, illetve ellátják. További célok közt szerepel az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése, illetve az, hogy minél több oktatási intézménybe lehetőség legyen a téma akár tanórai, akár szakköri oktatására.

A továbbképzés célcsoportja: bármely pedagógus.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

A továbbképzés végére a résztvevők sajátítsák el:

- az ember létfenntartó szerveivel kapcsolatos ismereteket;
- az elsősegélynyújtás alapjait, valamint az elsősegély-oktatás életkori sajátosságait;
- a segélynyújtás és a biztonsági előírások jogi vonatkozásait;

A továbbképzés végére a résztvevők legyenek képesek a:

- baleseti helyzetek felismerésére, azok ellátására, segélyhívásra;
- társszervezetekkel kapcsolat felvételre;
- baleseti szimulációk megrendezésére;
- pedagógiai eszköztárakat bővíteni a megismert lehetőségekkel, valamint ismereteiket önállóan fejleszteni.

A 2013/2014 tanévtől kezdődően tanévenként 1 pedagógus elsősegély-nyújtási ismeretek témájú továbbképzése szerepel az intézmény továbbképzési tervében.

Elérendő célkitűzésünk, hogy a biológia szakos tanárokkal együtt 3 elsősegélynyújtást oktató pedagógus legyen intézményünkben.

II. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben

1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatása az óvodai foglalkozásokon

Az óvodai elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek; egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felhívás, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokot hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

2. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

NAT 2012

EMBER ÉS TERMÉSZET MŰVELTSÉGI TERÜLET

TERMÉSZETISMERET (5–6. ÉVFOLYAM)

6. Az ember megismerése és egészsége

Önfenntartás.

Alapfokú elsősegélynyújtás.

BIOLÓGIA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

Egészség.

Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

FIZIKA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.

Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

KÉMIA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

3. *Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban-nevelésben*

Az intézmény Házi rendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, technika, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

a) Elsősegélynyújtó szakkör indítása szükség esetén.

Tematika:

- vészhelyzetek felismerése
- helyszínbiztosítás
- általános betegvizsgálat
- vérzéscsillapítás, végtagsérülések felismerése és ellátása
- komplex újraélesztés és félautomata defibrillátor használata
- égési és marási sérülések
- mérgezések
- stroke, infarktus, angina
- görcsrohamok
- egyéb belgyógyászati esetek

4. *Elsősegély mobil alkalmazások*

Javasoljuk a tanulók mobiltelefonjára ennek letöltését.

http://elsősegely.webbeteg.hu/page/mobil_alkalmazas

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló EMMI rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

Általános iskola – 1-4 évfolyam:

A kötelező tantárgyak esetében

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 1. osztály – APÁCZAI KIADÓ

2.- 3. 4. osztály – MOZAIK KAI DÓ

MATEMATIKA 1-4. MOZAIK KIADÓ

REFORMÁTUS HITTAN 1-4.. OSZTÁLYIG – REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET

ERKÖLCSTAN 1-4. – APÁCZAI KIADÓ

KÖRNYEZETISMERET 1-4. MOZAIK KIADÓ

ÉNEK – ZENE 1-4. APÁCZAI KIADÓ

VIZUÁLIS KULTÚRA 1-4. APÁCZAI KIADÓ

TECHNIKA, ÉLETVITEL és GYAKORLAT 1-4. APÁCZAI KIADÓ

TESTNEVELÉS ÉS SPORT 1-4. - OFI

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A megvalósítás módja iskolánkban:

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Idegen nyelvek	1	1	1	3
Matematika	4	4	4	4
Informatika			1	1
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	26	28

Általános iskola – 5-8 évfolyam:

A **kötelező tantárgyak** esetében

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 5.-8. - NEMZEDÉKEK TUDÁSA KIADÓ „A” változat

IDEGEN NYELV – OXFORD KIADÓ „Idegen nyelv” változat

MATEMATIKA 5-8. MOZAIK KIADÓ

REFORMÁTUS HIT TAN 5-8. OSZTÁLYIG – REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET

ERKÖLCSTAN 5-8. – NEMZEDÉKEK TUDÁSA KIADÓ

TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK - MOZAIK KIADÓ

TERMÉSZETISMERET 5-8. – MOZAIK KIADÓ

FIZIKA - MOZAIK KIADÓ „B” változat

KÉMIA - NEMZEDÉKEK TUDÁSA KIADÓ

BIOLÓGIA-EGÉSZSÉGTAN MOZAIK KIADÓ A változat

FÖLDRAJZ – MOZAIK KIADÓ

ÉNEK-ZENE 5-8. – MOZAIK KIADÓ „A” változat

DRÁMA ÉS TÁNC -

HON- ÉS NÉPISMERET – 5-8. APÁCZAI KIADÓ

VIZUÁLIS KULTÚRA 5-8. – MOZAIK KAI DÓ

INFORMATIKA –

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT 5-8. - MŰSZAKI KIADÓ

TESTNEVELÉS ÉS SPORT 5-8. - OFI

A **szabadon választható** tantárgyak közül:

A Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek

tantervi anyaga épül be a helyi tantervünkbe.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

(A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga és követelményei a mellékletben található!)

A megvalósítás módja iskolánkban:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	29	28	31	31

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása

A nevelőtestület által választott szabad órakeret felhasználásának módja iskolánkban:

1.-2. osztály:	1 óra idegen nyelv (angol) 1 óra korrepetálás
3. osztály:	1 óra magyar nyelv és irodalom 1 óra idegen nyelv 1 óra informatika
4. osztály:	1 óra informatika 1 óra idegen nyelv 1 óra magyar nyelv és irodalom
5. osztály:	1 óra informatika 1 óra egyházi ének
6. osztály:	1 óra hittan, erkölcsstan 1 óra egyházi ének 1 matematika
7. osztály:	1 óra magyar nyelv és irodalom 1 óra matematika 1 óra hittan
8. osztály:	1 óra matematika 1 óra hittan, erkölcsstan 1 technika és életvitel

3. A 2013/2014. tanévtől kezdődően felmenő rendszerben kivezetésre kerülő helyi tanterv óratervei

Megnevezés Kötelező tanórai fogl.	1	2	3	4	5	6	7	8
Református hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar	8	8	8	7	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Angol / német				3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika					1	1	1	1
Környezet	1	1	2	2				
Term.ism.					1,5	1,5		
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Egyházi ének					1	1		
Rajz	2	2	1	1,5	1	1	1	1
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	3	3	3	3	2	2	3	3
O.f.					1	1	1	1
Modulok:								
Tánc és dráma					0,5	0,5		
Honismeret					0,5	0,5		
Média								0,5
Eg.tan						0,5		0,5
Összesen:	22	20	22	22,5	25,5	24	29	28

Választható heti óraszám (10%-30%)	10 %	10 %	10 %	10 %	25 %	25 %	30 %	30%
Alsós korrep.	1	1	1	1				
Matek korrep.					1	1		
gyógytorna	1	1						
Színjátszókör					1	1	1	
Angol			1					
Magyar e.k.							0,5	0,5
Matek elők.							0,5	0,5
Informatika			1	1				
Természetismeret								
Sport-kézilabda	1	1		1	2	2	4	5
Összesen:	25	23	25	25,5	29,5	28	35	34
Egyéni foglalkozás	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Sport	1	1	1	2	2	2	2	2
Szociálpedagógiai							2	2
Sport - kézilabda								
Korrep.								
Fejlesztő, logopédia	1	1	1	2	2	2		
Napközi 23+23								
Mindösszesen:	27	25	27	29,5	33,5	32	39	38

Az iskola keresztyén jellegéből adódó tantárgyak oktatása:

A Hit- és erkölcstan tantárgy oktatása 1. osztálytól 8. osztályig heti 2 órában történik. A református felekezetű tanulók református, a más felekezetű (római katolikus) tanulók felekezetüknek megfelelő hitoktatásban részesülnek órarendbe épített tanítási órákon. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))

Egyházi ének tantárgy oktatása az 5. és 6. évfolyamon heti 1-1 órában, értékelése önálló érdemjeggyel történik. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))

4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A. Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.

B. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

C. Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

D. A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

a) pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.

b) a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;

c) a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket. Iskolánk valamennyi tanulója ingyenes tankönyvellátásban részesül 2007-től.

5. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református és római katolikus felekezeti hitoktatás, ill. erkölcstanoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában. (Lehetőség szerint a 2013/2014. tanévtől kezdődően - felmenő rendszerben - kivezetésre kerül az erkölcstan oktatása.)

Természettudományos nevelés

„És látá Isten, hogy minden, amit teremtett vala, ímé igen jó.” (IMóz. 1,31)

Főbb jellemzőit az alábbi **környezeti nevelési program** tartalmazza:

Személyi erőforrások:

Pedagógusok: Tudatosítják a gyermekekben a környezet értékeit. Hozzájárulnak a megfelelő környezeti attitűd kialakulásához. Környezeti tartalmakat közvetítenek. Megalapozzák a környezeti problémák többoldalú megközelítését és a megoldásukhoz szükséges együttműködő készséget. Munkájukat segíti az iskolaorvos, a védőnő és a részfoglalkozású szabadidő-szervező.

Tanulók: Megismerik a környezet értékeit, az ember természet iránt viselt felelősségét.

Adminisztratív és technikai dolgozók: Környezettudatos munkavégzésükkel járulnak hozzá a környezeti neveléshez.

Szülők: Megerősítik a gyermekekben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetít.

Adottságok, célok és feladatok összefüggése:

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat:
Közepes forgalom	Közlekedési biztonság növelése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése iskolaudvaron
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, olaj, fémdoboz, szárazelem) komposztálás - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének bővítése,
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, akvárium, madarak, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés (belső szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók festése
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, a klórozott szénhidrogéneket kiszűrő víztisztítók alkalmazása
Udvar	Biztonságos játékok	- távolugró rész felújítása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- a tantermekben írásvetítő, TV, video és számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok - digitális fényképezőgép, gáztűzhelyek, konyhai eszközök, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

Tanórai keretek

Magyar nyelv és irodalom:

- Az irodalmi művekben megjelenő természeti – és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Hivatalos iratok készítésének elsajátítása (kérvények, javaslatok, petíciók).
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem:

- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?
- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteletének kialakítása.
- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.

Idegen nyelv

- A nyelvtanítás egyéb módszereinek segítségével a hazai környezeti problémák megismerése; más országok hasonló problémáinak feltárása.
- Más népek környezetvédő tevékenységeinek, szervezeteinek megismerése.
- A környezettel szembeni nemzetközi felelősség szemléletének kialakítása.

Biológia és egészségtan:

- Ökológiai életmód kialakítása.
- A földi élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szerkezeti – működési jellemzői, az azok között lévő ok – okozati összefüggések.
- A globális környezeti problémák és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezet – egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.

Kémia:

- A tanulók figyelmének felhívása a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag – és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).
- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Földünk és környezetünk:

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése, és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika:

- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.
- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.

Matematika:

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.
- A logikus gondolkodás, a szintetizáló – és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Technika és életvitel:

- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Ének – zene:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Rajz és vizuális kultúra:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek ismerete, a tartalom és a forma összefüggése.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.
- Példák mutatása környezetbarát formatervezésre.

Testnevelés:

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).

Tanórán kívüli keretek

Napközi otthon

A délutáni szabadidős tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, természetfilmek megtekintése stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás. A napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Szakkörök

Az érdeklődő, kutató típusú, vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színterei: földrajz szakkör, természetjáró szakkör, technika szakkör, biológia szakkör, „életmód” szakkör (testi – lelki egészség)

Tanulóknak adott külön feladatok (projektek)

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Akciók, erdei iskolai programok

Jeles napokon (pl. Föld Napja, Madarak és Fák Napja) versenyek, kirándulás, vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

A mindennapos testnevelés

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében találhatók.

Az idegennyelv-oktatás

Intézményünkben az első évfolyamtól kezdődően - a szülők/gyermekek választása alapján – az angol oktatása része a tanórai foglalkozásoknak. A kézilabda – utánpótlásközpont beiskolázása során a 7-8. osztályban német nyelvet is oktatunk.

Az emelt szintű képzési forma

Intézményünket illetően nem releváns

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje**” c. fejezetében találhatók.

6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok” c. fejezetében található.

7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A nevelőtestület helyi tanterve határozza meg a választható tantárgyakat és foglalkozásokat. A kötelező tanórai foglalkozások választása az iskolába történő beiratkozáskor történik. A választás joga a szülőt illeti kiskorú esetén. Az iskola 1-8. évfolyamon nincsenek párhuzamos osztályok. A munkaerő gazdálkodásból következően intézményünk a délutáni sportfoglalkozásokon tud pedagógusválasztási lehetőséget biztosítani. Itt alapelv az egyes korosztályok besorolása. Választási lehetőség a katolikus, református hittan és erkölcstan tantárgyak között van.

Választási lehetőség 7-8. osztályokban a kézilabda specifikum miatt az angol, illetve német nyelv tanulása.

8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

A) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képeség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- a) heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- b) heti kettő vagy három órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
- c) heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybéli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletanyagok teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknak üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés módja:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szóveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Az 5-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kiemelkedő tantárgyi teljesítmény félév és tanév végi osztályzata: kitűnő lehet (5).

- Az évközi érdemjegyek mindegyikének jeles (5) osztályzatnak kell lennie.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
  - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
  - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
  - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
  - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
  - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

A törvényi szabályozás:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

a A helyi értékelés alapelvei

- A gyerekek értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a napközis nevelő és az osztályban tanító nyelvszakos tanár véleményét is .
- A teljes körű értékelések évente három alkalommal készülnek. (Előkészítő időszak vége, félévi és év végi értékelés)
November 15-ei dátummal az első negyedév értékelése, a félévi értékelés a tanév rendje szerint, a harmadik negyedévi értékelés április 15-ei dátummal, az év végi értékelés szintén a tanév rendje szerint történik.
- A fent említett értékeléseket az EMMI Oktatási Államtitkárság által kiadott a „Szöveges értékelést , minősítést támogató szoftver” használatával készítik el.
- A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:
  - magatartás

- szorgalom
  - tantárgyi teljesítmények
  - a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés,
  - a fejlődés, illetve fejlettség az alapvető készségekben és képességekben
- általános értékelés / év végén /:
- A ..... évfolyam tantervi követelményeinek kiválóan megfelelt, vagy jól megfelelt, vagy megfelelt.
 .....tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

b Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás,- egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőnek, tanulónak egyaránt.

c A szöveges értékelés módja:

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.
 Megfogalmazódhat:
  - a tanító részéről
  - a tanulótársak részéről
  - önértékelés formájában
2. Írásbeli: például
  - a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
  - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
  - aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe),
  - első negyedévkor, félévkor, harmadik negyedévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés.

d Szöveges értékelés dokumentumai:

- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott bizonyítvány.
 Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.
- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott törzslap.
- A napló.

A naplóba a negyedéves értékelések nyomtatott másodpéldányai, a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.

- Tájékoztató füzet.

A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A sokszínű tevékenységformákkal összhangban: pl. produktum értékelése (az egyes tanulóknál, csoportmunka esetében), projektnél, témahétnél, gyűjtőmunka, stb. Annak meghatározása, hogy a produktumok milyen súllyal kerülnek figyelembevételre a többi osztályzathoz képest?)

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái :

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

c) Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 40%	elégtelen (1)
41 - 55%	elégséges (2)
56 - 75%	közepes (3)
76 - 90%	jó (4)
91 - 100%	jeles (5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb 5 százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

b) A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot egy héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.

b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;

c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.

e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

(Beleértve a projekttel és témahéttel kapcsolatos feladatokat is!)

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai :

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük! iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

Aminősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni. A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály-diákbizottság véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- felelősséget vállal tetteiért
- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezetére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

„Jó” az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja

- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezetére rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

„Változó” magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

„Rossz” a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanvag” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét!

9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

1. Hit- és erkölcsstanoktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból a református, római katolikus hittant, illetve erkölcsant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

2. Idegennyelv-oktatás

Egy adott osztály diákjaiból az angol, illetve német nyelvet tanulók homogén csoportjainak megszervezése. Csoportbontás 20 fős tanulócsoportonként.

3. Informatikaoktatás

Egy adott osztály diákjainak homogén csoportjainak megszervezése. 16 főnél csoportbontás.

4. Technikaoktatás

Egy adott osztály diákjainak homogén csoportjainak megszervezése, párhuzamosan az informatikával.

5. Matematikaoktatás

Egy adott osztály diákjainak homogén csoportjainak megszervezése. 25 fő felett csoportbontás lehetséges.

Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünket illetően nem releváns

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Évente két alkalommal - ősszel és tavasszal - gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

AZ EGYSÉGES MÉRÉSRE ÉS ÉRTÉKELÉSRE ALKALMAS PRÓBÁK.

Az aerob állóképesség mérése:

Cooper-teszt

Az egyéni aerob teljesítőképességét, akkor lehet a legpontosabban mérni, ha az alkalmazott próbák végrehajtása kiegészül pulzusméréssel.

A pulzus mérése mindaddig, - a készség szintjéig való – gyakorlási folyamatként fogható fel, amíg a tanulók nem tudják önállóan, megbízhatóan, pontosan elvégezni

Az erő, erő – állóképesség mérése:

1. Helyből távolugrás.
(Az alsó végtag dinamikus erejének a mérésére)
2. Hasonfekvésből törzsemelés
(A hátizom erő, erő – állóképesség mérésére)
3. Hanyattfekvésből felülés (térdérintéssel)
(A csípőhajlító és a hasizmok erő, erő – állóképességének mérésére)
4. Fekvőtámaszban karhajlítás
(A vállöv – és a kar erejének, erő – állóképesség mérésére)

ÁLTALÁNOS MÉRÉSI SZEMPONTOK

1. A mérés megkezdése előtt a tanulónak tisztában kell lenni a mérés céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
2. Valamennyi próbát tornateremben valamint sportudvaron tornaruhában, sportöltözetben célszerű végezni.
3. A mérést mindig előzze meg az általános és speciális bemelegítés.
4. A feldolgozásra alkalmas próbákkal egyszerően, objektíven mérhető, értékelhető a tanulók fizikai állapota.
5. Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbán minimum 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell nyilvántartásba venni, és a megfelelő pontértéket, (a megadott táblázat segítségével) meghatározni.

6. Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségügyi és edzéselméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.
7. A teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat azzal a tanárral legcélszerűbb elvégeztetni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
8. A próbák mérése és értékelése a (testnevelő) tanár irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.
9. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓKÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE

0-20.5 pont   igen gyenge

Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát.

(A figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerének a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is igen gyakran komoly megterhelést jelent.)

21-40.5 pont   gyenge

Az egésznapos tevékenységtől gyakran elfárad, a nap végén levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát, egyik napról a másikra, nem tudja kipihenni fáradalmát.

41-60.5 pont   elfogadható

A rendszeres, mindennapi tevékenységtől már ritkán fárad el, de tartós, váratlan többletmunka már erősen igénybe veszi.

61-80.5 pont   közepes

Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy egészsége stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. E szint megtartásához is, heti 2-3 órás időtartamú, rendszeresen végzett testedzés szükséges. Az egészség megőrzése érdekében a továbbiakban, (a későbbi élete folyamán) is törekedni kell legalább e szint megtartására.

81-100.5 pont jó

Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek.

(E szintet elérők, amennyiben élsportolókká szeretnének válni, minél előbb kezdjenek hozzá az alapvető kondicionális képességeik magasabb szintre emeléséhez, fejlesztéséhez.)

101-120.5 pont kiváló

E szintet elérők, már fizikailag jól terhelhetők, az általuk választott sportágban (élsportolóként) is kiváló eredményeket érnek el.

Fontos, hogy a tesztek nem képezik a tanterv részét, ezért nem gyakoroltatjuk, ill. nem is osztályozzuk ezeket.

12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében található.

Környezeti nevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai**/Természettudományos nevelés” c. fejezetében található.

13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló iskolai nevelést folytat. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a) a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

- f) a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h) a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a köznevelési intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint, olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét

- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban/iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

Az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló dokumentum

Az intézmény elkészíti, és folyamatosan karbantartja a KÖZNEVELÉSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV c. dokumentumát.

Felülvizsgálatára 4 évenként kerül sor.

Az esélyegyenlőségi intézkedési tervhez történő hozzáférést az intézmény (a helyi pedagógiai programhoz hasonló módon) lehetővé teszi.

14. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskolai jutalmazás formái:

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti

a, Az iskolában tanév közben a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b, Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

c, Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki:

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi

- árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói intés
- tantestületi intés

Az iskolai büntetések kiszabását a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK-OKTATÁSÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NEVELÉSI PROGRAM

I. A nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az **Endródi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda - Utánpótlásközpont** nevelő-oktató munkáját a **hagyományos pedagógiai elveken túl** a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

A sajátos nevelési igényű gyermekek foglalkoztatása iskolánkban **integráltan** történik.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A tanköteles korú értelmileg akadályozott tanulók képzésének során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása,
- sajátos tanulási képességek,
- egyéni szükségletek,
- a felnőttkori élet behatárolt lehetőségei.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

I.1. Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén

I.2. Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- az enyhe fokban értelmi fogyatékos / tanulásban akadályozott / tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása a fogyatékoság, életkor és osztályfok figyelembe vételével,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

I.3. A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

I.4. A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai.

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

Közös követelmények a tanítási órákon

A SNI tanulóakra vonatkozó helyi tantervben megvalósításra kerülő közös követelményeket az iskolai pedagógiai programban megfogalmazott követelményekre építettük, összhangot teremtve az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók fejleszthetőségével, s az Irányelvekben megfogalmazottakkal. A közös követelmények megvalósítását valamennyi tantárgyra és pedagógiai szakaszra átfogó gyógypedagógiai feladatként értelmezzük.

A közös követelmények területei:

- társadalmi beilleszkedés,
- a gondolkodás, a megismerés

hon- és népismeret,
kapcsolódás Európához,
környezeti nevelés,
kommunikációs kultúra,
testi és lelki egészség,
tanulás,
pályaorientáció / énkép és éntudat /

Részletes követelmények:

Törvényi kereteit az Irányelvekben megfogalmazott, évfolyamokra bontott követelmények tükrében kívánjuk megvalósítani, szükség szerint kihasználva az évfolyamok és osztályok közötti átjárhatóság lehetőségét.

A nevelési funkciók viszonylatában - kiegészítve az oktatás területét- a személyiség diagnosztikus eljárásokkal történő szűrését célozzuk meg. Ennek jelentőségét a sokoldalú információszerzésben látjuk.

A tanórán kívüli tevékenységek

Lásd: Általános rész

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók fogyatékoságának megfelelő, legmagasabb szintű képzés mellett a sajátos nevelési igénynek megfelelő személyiségfejlesztést is meg kell valósítanunk.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka során a tanulók alapkészségeit fejleszteni és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújtani,
- az iskola olyan- az emberre, társadalomra, művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó-ismereteket közöl, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató és nevelő tevékenységének célja a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztése,
- fontosnak tartjuk, hogy a diákok elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- a tanulók között a szorgalom, a tudás, és a munka nyerjen nagyobb becsületet,
- törekedni kell a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segíteni kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- megismertetjük tanulóinkat a nemzeti kultúra és történelem fontos eseményeivel.

III. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- Az emberi, a gyermeki természetet figyelembe véve elvárható az alapiskolázás során, hogy a tanulók a mindennapi együttélésben a társadalom által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítsanak el.
- Az őket körülvevő személyek, valamint az elődök / irodalmi, történelmi hősök / cselekedetei magatartási mintaként épüljenek be, amelyek közül egyéniségüknek megfelelően tudnak választani.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A magatartási normák, minták megismerése nyomán jussanak el a szabálytudatig, az elfogadásig, a szabályazonosulásig.
- Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdekütköztetések és léteznek kompromisszumos megoldások. Ítélik el a testi erővel, a hatalommal, a tekintéllyel való visszaélést.
- Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.
- Tevékenységeik, cselekedeteik során mutakozzon meg az együttműködés, az önzetlen segítség, az egészséges versenyszellem a játékban, az alkotásban, a sportban.
- Iskolánk kapcsolatait tágabb társadalmi szférára is kiterjesztjük a közösségfejlesztés érdekeinek megfelelően.

Az enyhe fokban értelmileg sérült tanulók esetében a következő pedagógiai eljárásokra és tevékenységekre helyezük a hangsúlyt.

- Produktív együttműködés és kapcsolatkiépítés az óvodákkal.
- Az egyéni haladási ütemre építkező, s az ahhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A sérülés specifikus felzárkóztatási lehetőség biztosítása a rehabilitációs és rehabilitációs órák keretében.
- Napközis ellátás biztosítása az arra igényt tartó tanulók számára.
- Az életviteli gondok, nevelési nehézségek segítése a családok és a szülők vonatkozásában.

IV. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az enyhe fokban értelmileg akadályozott gyermekek képességei fogyatékoságuk és mentális sérüléseik tekintetében is nagyon eltérőek. Nevelőközösségünk azt a célt tűzte ki e tekintetben maga elé, hogy a korlátok és lehetőségek szinkronjának megteremtésével hozzásegítse a tanulókat egyéniségük kibontakoztatásához, személyiségük teljessé tételéhez. Azt az egyszerű pedagógiai szemléletet tartjuk szem előtt, hogy minden ember egyedi és megismételhetetlen, éppen ezért minden lehetséges eszközzel és szintéren a pozitív értelemben vett máság hangsúlyozására törekszünk. Részletes lehetőségeket a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek fejezeténél ismertetünk.

V. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Pedagógiai programunkban kiemelkedő szerepet szánunk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatoknak.

Tanulóink nagy része a társadalom perifériáján élő családból érkezik nap, mint nap az iskolába.

A beszűkült környezetben élő szülők, de gyerekeik is vágnak egy stabil kapcsolatra. Egyre több a szorongó, a bizonytalanság érzésével küzdő, szeretetre, védelemre vágyó gyermek. Épp ezért az iskolának kell vállalnia, hogy színtere lehessen a szülőtársakkal, pedagógusokkal, intézményvezetőkkel történő találkozásnak, és adjon lehetőséget a nyomasztó gondok megosztására.

Feladatainkat a következőkben határozzuk meg:

- a család, és a gyermek közvetlen környezetének megismerése,
- a gyermek kapcsolatainak feltárása, /kortársközösség, tágabb környezet/s ennek ismeretében a veszélyeztető faktorok kiszűrése,
- napközi, tanulószoba szervezése annak érdekében, hogy a gyermek idejének nagy részét szervezett és ellenőrzött keretek között töltsse,
- a helyi lehetőségek kihasználásával a szabadidő hasznos eltöltésére törekvés /kirándulások, üzem, múzeumlátogatások, vetélkedők, stb./,
- napi kapcsolatteremtés a családsegítőkkal, a gyermekjóléti szolgálattal, a rendőrséggel, a gyermekorvossal, védőnőkkel, a gyámügyi feladatokat ellátó kollégával, az iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelősével,

VI. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, az etnikai tanulók felzárkóztatása

Az SNI tanulók jelentős része a társadalom perifériáján élő hátrányos helyzetű családi milióból érkezik. Munkanélküliek, a létminimum alatt élő rokkantnyugdíjasok. Jelentős a nagycsaládban élők száma.

Az iskoláskorú gyermek életének színtere nagy részben az iskola. A hátrányos helyzet kompenzálásának is itt kell történnie. Ehhez a munkához meg kell nyerni a szülőt, segítő érdeklődésüket gyermekük előrehaladása iránt.

A következő eljárásokkal igyekszünk enyhíteni tanulóink szociális hátrányain:

- napközi szervezése,
- segítség a taneszközök vásárlásához,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- a nevelők segítő szándékú odafordulása a gyermekek felé,
- családlátogatások,
- a szülők nevelési gondjainak segítése, felvilágosító munka a szociális juttatásokról szülői értekezleteken,

- szükség szerint az iskolai gyermek és ifjúságvédelmi felelős munkájának igénybe vétele,
- jogosultság és szükség szerinti segélyre javasolás,
- drog és bűnmegelőzési programok szervezése az egészségügyben és a rendőrségen dolgozók segítségével,
- pályorientációs tevékenység,

VII. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.

Az együttműködés színterei: iskola, szabadidős tevékenységek.

Az iskolai ünnepek, osztálydélutánok, mind-mind színterei az együttműködésnek. További fejleszthetőségük aktualitások által determinált. Néhány példa a lehetséges formákból:

- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- nyíltnap,
- kirándulás,
- osztályfőnöki óra,
- anyák napja, farsang, karácsony,
- iskolai ünnepek,
- családi nap + csendesnap
-

Az együttműködés formáinak tervezésében a fő irányvonalakat jelöltük meg. Lehetőségként szem előtt tartjuk a napi aktualitásokat, a mindennapok által lehetőségként felkínált vonatkozásokat.

VIII. Iskolai egészségnevelési feladatok végrehajtása:

Az egészség alapértékként való felfogása az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál is komplex fogalmat jelent.

Az iskolai egészségfejlesztés feladatai közül a mindennapos testedzésre a kötelező óraszámokban megtalálható heti 5 testnevelés tanóra, a napközis foglalkoztatás és a sportkörök működése ad lehetőséget.

A testedzés jelentőségét fokozza, hogy a gyermekeknek a munkaerőpiacon - majdani munkavállalóként - szükségük lesz fizikai erőnlétükre és állóképességükre. Ezt pedig csak rendszeres testneveléssel, testedzéssel érhetjük el.

A test folyamatos fejlesztése és karbantartása feszültség levezető és fegyelmező hatású is.

Az egészséges életmódra és egészséges táplálkozásra nevelés, a helyes szokások kialakítása, a betegségek megelőzése, a gyógykezelések, az egészséget károsító hatások, káros szenvedélyek kivédése, baleset-megelőzés témakörei minden tantárgy tanítása során meg kell, hogy jelenjenek. Minden pedagógiai helyzetet fel kell használni ezen ismeretek átadására.

Az egészséges táplálkozásra nevelés szempontjait figyelembe véve szükséges az iskolai étkezés kínálatát irányítani, figyelembe véve a tanulók szociális hátrányait is.

A gyógypedagógia olyan oktatási rendszer, amelynek tantervében a lelki egészség kialakításának feladatára külön tantervi programegység fogalmazódott meg.

Az enyhén értelmi fogyatékos és a tanulási és magatartási zavarokkal küzdő speciális nevelési szükségletű gyermekek

személyiségének
magatartásának fejlesztésére
szocializációs
rehabilitációs
és mentálhigiénés felkészítésére,

szolgál a: „Komplex személyiség- és magatartásfejlesztő” tantervi egység.

IX. A környezeti nevelési program szerepe

A környezeti nevelés célja az intézményes keretek között megtervezni és tudatos pedagógiai folyamatban kialakítani és elősegíteni az ember környezettudatos magatartását, életvitelét. A környezeti nevelés a személyiségre komplex módon hat.

A környezeti nevelés minden fogyatékos tanuló – a későbbi életvitel kialakítása érdekében – igen hangsúlyos. A fogyatékosok okozta megismerési gátak megkívánják – úgy a természeti, mint a társadalmi környezet vonatkozásában –, hogy e nevelési terület is a helyes egyéni stratégiák kialakítását és következetes véghezvitelét biztosítsa.

Már az iskoláztatás kezdetén mind az ép, mind az értelmi fogyatékos tanulók, rendelkeznek valamiféle ismeretekkel környezetükről, érzelmekkel kapcsolódnak a világ dolgaihoz. A tanulók megismeréséhez az is hozzátartozik, hogy tudjuk, milyen képeket hordoznak magukban arról a világról, amelyben élnek. Milyen viselkedésbeli értékeket, attitűdöket alakítottak ki magukban, mi az, amire a környezettudatos magatartás kiépítésekor már mint alapra számíthatunk, ill. milyen torzulások, rossz szokások rögzültek eddigi életük alatt. A tervezésnél ezeket figyelembe kell vennünk.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében a környezeti nevelés jelen-idejűsége igen fontos tényező. A személyes tapasztalás, cselekvés mindig a konkrét idő és térrelációkra épül. A realitást a konkrétumot hozza be a nevelésbe. A jövő, amely jelenünktől függ - cselekedeteinktől, értékek megőrzésétől, a környezetszennyezés megállításától stb. - sokkal hamarabb, az érzelmek szűrőjén keresztül körvonalazódhat a tanulóban.

A környezeti nevelésben a tanulás tág, teljes körű értelmezése fontos elem. Ez azt jelenti, hogy nemcsak ismeretközlő, információs, tudományos, tényyszerű anyagok megtanítása a cél, hanem a szerepek, magatartási módok megtanulása, életviteli stratégiák kialakítása és gyakoroltatása, attitűdformálás, érzelmi viszonyulások és értékek közvetítése is része a teljes folyamatnak. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében az utóbbiak bírnak kiemelt szereppel.

A környezettudatos magatartás kialakításának elengedhetetlen feltétele az iskolai és otthoni, valamint távolabbi környezet megféleltetése, vagy legalább közelítése a célkitűzésekhez. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fokozottabban szükséges a következetes és állandó mintaadás, a szokások szintjén is kialakított környezet- és természetvédelem.

A fogyatékos tanulók és fiatalok nevelésében/oktatásában – éppen a teljesebb társadalmi szocializáció érdekében – szükséges a környezeti nevelés kiszélesített értelmezésének alkalmazása. Nem csak a természeti környezetünk problémái öltöttek aggasztó méreteket, hanem az emberi társadalmak is kedvezőtlen irányba „fejlődnek” (fogyasztási szokások, zaj és baleseti kockázatok, víz- és talajszennyezés, agresszió, tömegmanipuláció, népességfogyás/túlnépesedés stb.).

HELYI TANTERV

I. Általános alapelvek

1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az évenként megjelenő tankönyvkínálatból a következő szempontok alapján kell a tankönyveket kiválasztani:

- A tankönyv tartalmában, információiban, az ábrák kivitelezésében, a szöveg tartalmi megfogalmazásában igazodjon a tanulók sajátos igényeihez;
- Fontos a tankönyvhöz kapcsolódó feladatlap;
- A tankönyv ne legyen zsúfolt, legyen áttekinthető, jól olvasható betűtípussal szedve;
- A tanulást segítő kézikönyvek, és kötelező olvasmányok sok képpel, törekedjenek a megfigyelés segítésére, a folyamatok és történések megértésére.
- Lehetőség szerint elektronikus adathordozón rögzített hang- és képanyag is álljon rendelkezésre.

A speciális igényű tanulók számára lehetőleg olyan füzetet kell használni, amely a figyelem, a koncentráció és az esetleges észlelési zavarok kompenzációs igényét kielégíti.

A taneszközök legyenek lényegyet mutatóak, színesek, figyelem felhívóak, jól tisztíthatóak, igényes kivitelűek.

Nagy szerepe van a pedagógus kreativitását tükröző saját készítésű szemléltető eszközöknek.

A nagyfokú fejlődésbeni lemaradás és a konkrétumokhoz való kötődés indokolja, hogy az iskolában speciális taneszközök a játéktárgyak, valamint a mindennapi élet használati tárgyai is.

2. Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés sajátosságai

Pedagógiai munkánk fontos része a folyamatos ellenőrzés, értékelés. Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy **gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrizzük.

Az írásbeli ellenőrzésről a tanulókat az előző órán, vagy az írás előtt 3 nappal tájékoztatjuk. A szóban történő feleltetést elsősorban azoknál a tanulóknál alkalmazzuk, akiknek a verbális

készsége, kifejezés módja nem gátolt, s így a teljesítés funkcionális gátlásokba nem ütközik. **Az értékelésnél minden tanuló önmagához mért fejlődését fejezzük ki szóban vagy írásban.**

3. A magatartás és a szorgalom minősítési rendszere

A magatartás értékelése:

Példás: a tanuló magatartása, ha az iskola házirendjét / korának megfelelően / következetesen betartja, a rábízott és önként vállalt feladatokat felelősséggel elvégzi, viselkedése, hangneme társaihoz és felnőttekhez való viszony példamutató.

Jó: a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét / életkorának megfelelően / betartja, felelősségérzete, rendszeretete jó. A kapott feladatokat elvégzi, viselkedése, hangneme, társaihoz és felnőttekhez való viszony megfelelő.

Változó: a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét csak nevelői, társai figyelmeztetésével képes betartani, felelősségérzete, rendszeretete változó. A rábízott feladatot csak vonakodva végzi el, viselkedése, hangneme, társaihoz, felnőttekhez való viszonya kifogásolható.

Rossz: a magatartása annak a tanulónak, aki az iskola házirendjét gyakran, illetve súlyosan megsérti, vagy viselkedésével, hangnemével társainak rossz példát mutat

A szorgalom értékelése:

Példás: a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya példamutató, feladatait rendszeresen elvégzi, kötelességtudata igen fejlett, értelmi képességeinek és körülményeinek megfelelő eredményt ér el.

Jó: a tanuló szorgalma, ha munkáját, feladatait elvégzi, kötelességtudata fejlett, eredményei nem mindig érik el azt a szintet, amelyet értelmi képességei és körülményei lehetővé tesznek.

Változó: a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya ingadozó, feladatait hiányosságokkal végzi, kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti, eredményei elmaradnak a képességeinek és körülményeinek megfelelő szinttől.

Hanyag: a tanuló szorgalma, ha a munkához való viszonya nem megfelelő, feladatait többszöri figyelmeztetés után végzi el, kötelesség tudata fejletlen, munkájában megbízhatatlan, eredményei jelentősen elmaradnak képességeitől és körülményeitől.

II. TANTERVEK

1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelését, oktatását ellátó általános iskolák kerettanterve adaptálásával készült helyi tanterv

(A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelésének, oktatásának irányelve figyelembe vételével.)

- mellékelve (2. sz. melléklet)

A tantárgyak és tantárgyi modulok rendszere

<i>Tantárgy</i>	<i>Tantárgyi modulok</i>
Magyar nyelv és irodalom 1-8.	Tánc és dráma modul 7. Ismerkedés az inform.modul 4-6. Médiaismeret modul 8.
Matematika 1-8.	
Történelem és társadalmi ism. 5-8.	Hon- és népismereti modul 5-8.
Természetismeret 1-6.	
Biológia, egészségtan 7-8.	
Fizika 7-8.	
Kémia 7-8.	
Földrajz 7-8.	
Ének-zene 1-8.	
Vizuális kultúra 1-8.	
Informatika 3-8.	
Élő idegen nyelv angol 1-8.	
Német nyelv 7-8.	
Egyházi ének 5-6.	
Hittan és erkölcsan 1-8.	Komplex személyiség- és magatartásfejlesztő program
Életvitel és gyakorlati ism. 1-8.	
Testnevelés és sport 1-8.	
Osztályfőnöki 5-8.	
Komplex személyiség- és magatartásfejlesztő program 1-8.	

A törvény által biztosított szabadon felhasználható órakeret terhére választható foglalkozásokat biztosítunk. Ide építjük be a Komplex személyiség és magatartásfejlesztő programot, egyéni készségfejlesztést, dyslexia, dyscalculia, dysgraphia kezelést.

Záró rendelkezések

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetést 30 napos véleményezési határidővel.

b./ A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, ill. könyvtárában kerül elhelyezésre

c./ A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje

Az intézményhasználók az igazgatótól kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők a könyvtárban olvashatják el a dokumentumot, ill. az intézmény honlapjáról is lehetőség van azt letölteni.

d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni. A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

2. Legitimációs záradék

Intézményünk helyi pedagógiai programját a nevelőtestület 2013. február 21-én elfogadta.

Felülvizsgálatát 2017. évben határozta meg.

2013 03. 25-én a fenntartónak jóváhagyásra átadtuk.

Alsóörs, 2013. 02.21.

Mészáros Károly

igazgató

Alsóörs-Lovasi Református Társegyházközség Presbitériuma...../2013 sz.-ú határozatával a pedagógiai programot jóváhagyta. (jegyzőkönyvi kivonat mellékelve)

A nevelőtestületi elfogadást igazoló jegyzőkönyvi kivonat csatolva

Mellékletek

1. Az iskolai pedagógiai programjához tartozó helyi tanterv 1-8. évfolyamra.
2. Kézilabda – Utánpótlásközpont Programja
3. Legitimálási jegyzőkönyvek

**Az Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda Utánpótlásközpont
Pedagógiai Programjának
kiegészítése**

Az egész napi iskola bevezetésével kapcsolatos feladatok:

- Az iskola feladata a tanulók foglalkoztatásának biztosítása a hét minden napján 16-óraig.
- Szülői kérelemre, igazgatói mérlegelés alapján a 16 óráig való iskolai benttartózkodás alól mentesíthető a tanuló vagy egész évben, vagy részlegesen a hét napjain.
- **Az egész napi iskola keretében az iskola délutánonként az alábbi tevékenységeket biztosítja:**
  - 1-2 osztály napközis foglalkozás
  - 3-4. osztályos napközis foglalkozás
  - 1-8. évfolyamon korrepetálás biztosítása
  - 5-6. osztály tanulószoba
  - 7. osztály tanulószoba
  - 8. osztály tanulószoba
  - SNI-s tanulók ellátása
  - BTM-es tanulók ellátása
  - 7-8. osztályosok számára magyar nyelv és irodalom, valamint matematikából előkészítő szervezése
  - 1-8. évfolyamokon sportköri tevékenység biztosítása
  - Fakultatív zenei és tánc lehetőségek
  - Színjátszó csoport működtetése
  - Fakultatív modern torna

Alsóörs, 2013. szeptember 02.